

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 717/2016
26.05.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Биљане Драгојевић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиле С.Ш.Ћ. из П., чији је пуномоћник адвокат Б.П. из П., против туженог Б.Ћ. из П., чији је пуномоћник адвокат Д.П. из П., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 4/16 од 12.01.2016. године, у седници одржаној 26.05.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 4/16 од 12.01.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу П2 288/2015 од 21.10.2015. године, утврђено је да је тужени извршио породично насиље према тужилци тако што је угрозио њен телесни интегритет, душевно здравље и спокојство у више наврата, те јој је 20.05.2014. године нанео лаку телесну повреду у виду крвног подлива у пределу левог образа и наставио са сталним вређањем и омаловажавањем, због чега је одређена мера заштите од насиља у породици у виду забране даљег узнемиравања тужилце (1). Туженом је забрањено приближавање тужилци на удаљености од пет метара, са трајањем ове мере заштите годину дана од пресуђења (2). Одбијен је тужбени захтев да се одреди мера заштите од насиља у породици пресељењем туженог из породичног стана описаног у изреци (3). Тужени је обавезан да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 54.500,00 динара (4).

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 4/16 од 12.01.2016. године, одбијене су као неосноване жалбе парничних странака и потврђена је првостепена пресуда.

Против правноснажне другостепене пресуде у усвајајућем делу тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилца је одговорила на ревизију туженог.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама овлашћења из члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11...55/14) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до неправилне примене неке од одредаба овог закона, због чега нема ни битне повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању парничне странке су прво засновале ванбрачну заједницу а затим су закључиле брак 28.07.2013. године. У браку су добили сина П., рођеног ... године. По закључењу брака живели су у изнајмљеном стану. После рођења сина су, заједно са тужилином ћерком из првог брака, започели заједнички живот у стану купљеном на кредит за своје породичне потребе. Породичну заједницу тужилца је напустила 31.07.2014. године, заједно са малолетном децом, И. и П., и прешла је да живи код своје мајке, у њеној породичној кући, због насталог конфликта са туженим, што је условило и подношење тужбе у овој парници ради заштите од насиља у породици.

На основу изведених доказа је утврђено да су међусобни односи странака били лоши и пре закључења брака и наставили су се у браку што је кулминирало дана 20.05.2014. године, када је дошло до вербалног и физичког сукоба између њих, у присуству тужилине мал. ћерке из првог брака. Том приликом је тужени почео да вређа тужилцу и после краће вербалне расправе је ударио отвореном шаком у пределу леве стране лица. На прегледу у болници је код тужилце констатована лака телесна повреда. Пријемна ургентна служба је након извршеног прегледа 20.05.2014. године упутила тужилцу специјалисти за судску медицину. Из извештаја лекара специјалисте судске медицине од 21.05.2014. године, утврђено је да је тужилца задобила повреду у пределу левог образа са крвним подливом, што је квалификовано као лака телесна повреда. Догађај је пријављен Полицијској управи Пожаревац, која је о овом догађају, као и ранијем догађају од 11.06.2014. године сачинила службену белешку. Претходна пријава тужилце против туженог такође се односила на малтретирање. Основно јавно тужилаштво у Пожаревцу поднело је против туженог кривичну пријаву 01.09.2014. године због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ. Покренут је и прекршајни поступак за догађај који је предмет тужбе и тужбеног захтева у овој парници. На основу резултата вештачења медицинске струке и мишљења вештака од 28.09.2015. године утврђено је да је повреда тужилце у виду

крвног подлива левог образног дела, могла настати тупином механичког оруђа, ударцем отворене шаке или шаком стиснутом у песницу, лактом, коленом и сл.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су правилно применили материјално право када су утврдили да је тужени учинио према тужили акт насиља у породици, који је предмет тражене судске заштите, и одредили меру заштите тако што су му забранили даље узнемиравање и даље приближавање тужили у трајању од годину дана од дана пресуђења.

Неосновани су наводи и разлози ревизије туженог којима се правноснажна пресуда побија због погрешне примене материјалног права.

Према одредби члана 197. став 1. Породичног закона, насиље у породици је понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице. Ставом 2. истог законског члана наведени су карактеристични видови насиља у породици, који се у пракси најчешће јављају.

Неосновани су наводи туженог у ревизији да су брачне односе странака и њихово понашање у контексту конкретних догађаја судови погрешно тумачили утврђењем да је он у дужем периоду и критичном приликом извршио акт породичног насиља над тужилом. Правилност закључивања нижестепених судова, образложена у побијаним пресудама, поткрепљена је утврђеним чињеницама и мишљењем надлежног центра за социјални рад, како у погледу постојања насиља, тако и потребе и сврсисходности изрицања одговарајућих мера заштите у циљу превенције даљих конфликта и спречавања будућег узнемиравања и насиља.

Насиље у породици подразумева свако понашање које одступа од стандарда уобичајеног опхођења и комуницирања са члановима породице. Да би такво понашање било квалификовано као насиље у породици није неопходан одређени континуитет, тј. трајност и виšekратност таквог понашања. У одређеним ситуацијама, као што је и конкретан животни догађај који је био повод престанка брачне и породичне заједнице и вишеструког покретања поступака за судску заштиту, довољан је један акт понашања који има карактер насиља у породици. Постојање такве ситуације у овом конкретном спору потврђује и целокупно чињенично стање утврђено у спроведеном поступку. Поремећени брачни односи странака, са учесталим вербалним сукобима, пријаве супружанског насиља туженог од стране тужиле за извршено вређање и вербално малтретирање, па и покушај физичког насртања, њено претходно напуштање брачне заједнице из истог разлога и последњи догађај у којем је тужени ударио тужилу и нанео јој лаку телесну повреду потврђују исправност одлучивања нижестепених судова у поступку заштите од насиља у породици.

Мере заштите прописане су чланом 198. став 2. Породичног закона и изричу се у складу са извршеном врстом насиља и циљем заштите, као санкција за учињену повреду али и из превентивних разлога, ради спречавања будућег узнемиравања и

насиља и обезбеђења спокојства и безбедности не само жртве, већ и осталих чланова породице. У конкретном случају непосредна жртва је супруга али су посредно то и малолетна деца као присутни чланови породице и очевици догађаја и конфликта родитеља.

Изречене мере заштите састоје се у забрани даљег узнемиравања и физичког приближавања тужили на удаљености од пет метара, у трајању од годину дана од доношења пресуде. Ове мере су донете у складу са одредбом члана 198. став 2. тач.3. и 5. Породичног закона. Оне су по својој садржини и дејству као и временском трајању, ограничене само на однос странака као брачних другова у улози насилника и жртве. Својим постојањем оне опомињу и упозоравају учиниоца да се уздржи сваког будућег, па и најмањег агресивног понашања, а с тим у вези и да се уздржи од прихватања сваке могуће провокације, која би могла да доведе до таквог његовог понашања.

Мере заштите изречене нижестепеним пресудама могу да буду корисне за све учеснике породичног односа, нарочито ради успешнијег функционисања странака у међусобном односу као родитеља, у најбољем интересу заједничког малолетног детета. При томе, изречене мере не треба да утичу на право и дужност туженог као оца да остварује виђање и лични однос са малолетним дететом, што је право и интерес детета у смислу члана 61. Породичног закона. Сама околност престанка породичне заједнице и одвојеног становања странака спречава могућност настанка нових конфликтних ситуација и аката насиља у односу на супружника, те омогућава сврсисходно спровођење изречене мере заштите и њено позитивно дејство. Делотворност изречене мере против насиља у породици подразумева њено позитивно деловање на односе странака као родитеља у погледу вршења родитељског права, издржавања и одвијања личних односа родитеља који не живи са дететом и заједничког малолетног детета странака.

Већим делом навода своје ревизије тужени непосредно или посредно указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање. Такви наводи нису посебно размотрени будући да у смислу члана 407. став 2. ЗПП, не представљају дозвољен ревизијски разлог. Истовремено не доводе у сумњу правилну примену материјалног права из наведених одредаба Породичног закона.

Применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић,с.р.**